

Java

I Ìbèrè

Java jẹ ètòlẹ̀sẹ̀sẹ̀ alákójopò ti máa ń fún wa ni ànfààní láti kọ ohun èlò ètò kónpútà oríṣiríṣi, ó sì tún jẹ ètò alákójopò tó tẹ síwájú. Ọ̀nà méjì ní a ń kọ wọ̀n pẹ̀lú Java : Ọ̀nà Applet àti ohun èlò ayára bíi àṣá adádúró :

- Applet jẹ ohun èlò kónpútà ti máa ń ṣiṣẹ́ lórí aṣawákiri íntánẹ̀tì.
- Ohun èlò kónpútà adádúró máa ń ṣiṣẹ́ lórí ayára bíi àṣá ti ẹ̀ ló.

II Àwọn ilànnà ipilẹ̀

Tí a bá máa kọ àwọn ètò wa pẹ̀lú Java, a máa kọ itọ̀sọ̀nà sórí ipele kòòkan, a sì máa pari ipele náà pẹ̀lú àmì agbónrìn.

Àmọ́ a tún lè kọ itọ̀sọ̀nà kan sórí ipele mélóò kan.

Àpẹẹrẹ :

```
char  
kodu  
=  
“D”
```

Ẹ máa gbìyànjú láti fí àyè sílẹ̀ ní ìbèrẹ̀ ipele, kí ẹ̀ lè níròrùn láti kà á.

1) Àwọn àfidámọ̀

Àwọn ọ̀wọ̀, ohun ọ̀wọ̀, ètò, àti àwọn oníyípadà máa ń ní orúkọ; a máa ń kọ wọ̀n pẹ̀lú àwọn iró, lẹ̀tá...

Irúfẹ̀ ìríwí	Àpẹẹrẹ
Ìríwí kúkúrú	// ìríwí sórí ipele kan Int n=1 // àlàyé ònká
Ìríwí sórí ipele mélóò kan	/* ìríwí ipele 1 Ìríwí ipele 2 */
Ìríwí àkọ̀sílẹ̀ adáṣiṣẹ̀	/** ìríwí **/

2) Àlàyé àti ilò oníyípadà

Oníyípadà máa ń ní orúkọ, àti irú isọfúnni ti à lè ló ó fún, Oníyípadà máa wúlò nínú àkópò یشه ; tí a bá jade kùrò nínú ikójo oníyípadà kò tún ṣiṣẹ́ mò.

Àlàyé oníyípadà tùmọ̀ si ìgbààyé fún un nínú ẹ̀rọ iránti.

3) Àwọn irúfẹ́ oníyípadà;

Àpẹẹrẹ

long onka ;

Àwọn orúkọ oníyípadà lè bẹrẹ pẹlú lẹtà, àmì isàmí isàlẹ tàbí àmì dọla, àwọn iró tó kù lè jẹ lẹtà, ònkà àmọ kò lè jẹ àláfó.

Ó ẹẹ ẹ kí a sàlàyé oníyípadà mélòó kan lórí ipele kannáà, àmọ a máa là wọn pẹlú àmì idánudúro diẹ.

Àpẹẹrẹ :

int ijo, osu, odun ;

Java jẹ ètò àkójopò lile tí kii yí iyípadà kan sí omií tí á bá fà wàhálà. Fún àwọn ọwọ ẹ ní láti sàlàyé wọn kí ẹ tó sẹdà wọn.

Ẹ ní láti tọjú ààyè nínú ẹrọ iránti fún isẹdà ọwọ (Àkíyèsí : ọwọ ni àtẹ jẹ fún Java) pẹlú itósónà **new**.

Java ní ẹrọ àdásẹ tí a n pè ni “garbage collector” fún itúsílẹ àwọn ààyè tí a ti lò.

Àpẹẹrẹ

Owomi ohun ;

ohun = new Owomi();

tàbí

Owomi ohun = new Owomi();

int[] onka = new int[10] ;

Ó ẹẹ ẹ kí a sàlàyé oníyípadà kí a sì tún fi isọfúnni sínú ẹ.

4) Àwọn ìgúnrege àwọn oníyípadà ìpílẹ̀

a) Ìrúfẹ́ àwọn òùnkà rere

A lè kọ àwọn byte, short, int àti long pẹlú ònkà èléméwa, èlémérindínlógùn, èléméjọ, èlégún.

Fún àwọn èléméwa, a máa fi àfòmọ ibèrẹ sí wájú.

Fún àwọn èléméjọ òùnkà wa á bẹrẹ pẹlú ọdo, àwọn àfòmọ iparí máa jẹ l tàbí L, kí a fi mó tó bá jẹ òùnkà long ni.

b) Irúfẹ́ àwọn òùnkà gidi

Àwọn float àti double máa n gbà òùnkà oní àmì ojú aléfòó. Afidámọ wọn ni àmì ojú tàbí kí wọn ní òùnkà alágbára, tàbí àwọn àfòmọ iparí f F d D, a lè sàlàyé iyé òùnkà tó wà lẹyìn àmì ojú.

Àpẹẹrẹ

float pi = 3.14f

double v = 3d

float f = +.1f, d=1e10f

5) Irúfẹ àwọn lẹtà tàbí iró mìn-ín

Bíìtì 16 ní a ní fí kọ àfidámọ̀ lẹtà tàbí àwọn iró mìn-ín nínú òfin Unicode 8. A ní láti kọ ọ̀ sàárin àmì àyọ̀lò. A lè kọ iró pèlú òùnkà tó wà láàrin 0 pèlú 65535.

Àpẹẹrẹ

```
Class idanwo {  
    public static void main ( String args[] ) {  
  
        Char code = 'D';  
        int index = code - 'A';  
  
        System.out.println( " index = " + index );  
    }  
}
```

6) Àwọn oníyípadà ìpìlẹ̀

Àpẹẹrẹ

```
int onka ;           // àláyé  
onka = 100 ;        // ìpìnlẹ̀  
tàbí  
int onka = 100 ;    // àlàyé àti ìpìnlẹ̀sẹ̀
```

Nínú àkójọpọ̀ Java àwọn oníyípadà ọ̀wọ̀ (Tó jẹ àfidámọ̀ ọ̀wọ̀) máa ní ní ìsọfúnni àkùnàyàn tó somó irúfẹ̀ ìsọfúnni yí nígbà tí a sẹ́dà rẹ̀. Àmọ̀ ìpìlẹ̀sẹ̀ àwọn oníyípadà yí kò somó àwọn oníyípadà àwọn ìṣe ìsọ̀wọ̀.

Àwọn àkùnàyà ìsọfúnni oníyípadà lẹ́yìn tí a bá sẹ́dà wọn

Àwọn àfidámọ̀	Àkùnàyà ìsọfúnni
Boolean	false
byte, short, int, long	0
float, double	0.0
Char	\u000

7) Ifi sí

Àwọn oníṣe kan wà tí wọ́n jẹ̀ isòdíròrùn fún ìkọ̀ ọ̀rọ̀ ifi sí :

Oníṣe	Àpẹẹrẹ	Àlàyé ìtúmò
=	a=10	ìtúmò rẹ̀ : a = 10
+=	A+=10	ìtúmò rẹ̀ : a = a + 10
-=	a-=	ìtúmò rẹ̀ : a = a - 10
=	A=	ìtúmò rẹ̀ : a = a * 10
/=	a/=10	ìtúmò rẹ̀ : a = a / 10
%=	A%=10	Òpin pìpín
^=	a^=10	ìtúmò rẹ̀ : a = a ^ 10
<<=	A<<=10	ìtúmò rẹ̀ : a = a << 10 àfikun ọ̀dọ̀ ní apá ọ̀tún a
>>=	a>>=10	ìtúmò rẹ̀ : a = a >> 10 àfikun ọ̀dọ̀ ní apá ọ̀sì a
>>>=	a>>>=10	ìtúmò rẹ̀ : a = a >>> 10 ìgbésósì ní àìní àmì

7) Àfiwé

Oníṣe	Àpẹẹrẹ	Àlàyé ìtúmò
>	a > 10	ju lọ
<	a < 10	kéré sí
>=	a >= 10	ju lọ pẹ̀lú dógba
<=	a <= 10	kéré sí pẹ̀lú dógba
==	a == 10	dógba
!=	a != 10	yàtò sí
&	a & b	PẸ̀LÚ aláakóméjì
^	a ^ b	TÀBÍ aláakóméjì àìdénú
	a b	TÀBÍ aláakóméjì
&&	a && b	PẸ̀LÚ ọ̀gbọ̀n (Fún àwọn ọ̀rọ̀ abẹ̀jì) : ìgbélẹ̀wọ̀n ọ̀rọ̀ á dúró nígbà tí kó bá jẹ̀ ọ́ótọ́ mọ́
	a b	TÀBÍ ọ̀gbọ̀n (Fún àwọn ọ̀rọ̀ abẹ̀jì) : : ìgbélẹ̀wọ̀n ọ̀rọ̀ á dúró nígbà tí ó bá jẹ̀ ọ́ótọ́
? :	a ? b : c	Oníṣe ajẹmọ́-kání

A máa n lò àwọn oníṣe fún àwọn ohun ìṣírò, a máa bèrè láti òsì dé ọ̀tún, à sì tún máa lò àwọn agbára oníṣe láti òkè dé ìsàlẹ̀ :

- 1) Ìlọ́sókè àti ìlọ́sílẹ̀
- 2) Ìlọ́po, ìpín àti ọ̀pin (module)
- 3) Àfikún
- 4) Àfíwé
- 5) Àmì = fún ifi sí

A máa lò àwọn àkámọ́ apá ọ̀tún àti ti òsì fí ní ànfààní láti kọ́kọ́ ṣe ìṣírò àwọn ohun tó wà láàrin wọn.

III Ìṣírò àwọn òùnkà

1) Ìṣírò àwọn òùnkà gidi

Fún àwọn òùnkà gidi , Java máa ń lò àdàṣe àyípadà àwọn òùnkà gidi sí int, ti a máa dá ààbò bó àwọn ìtọ́sọ̀nà ; èyí tó túmọ̀ sí ìgbéga int.

Àpẹẹrẹ

```
short y = 5, t = 15;
```

```
y = y + t; // àṣìṣe ní àkójọpọ̀
```

Incompatible type for =. Explicit cast needed to convert int to short.

```
y = y + t ; // àṣìṣe àkójọpọ̀
```

^

1 error

Àwọn òùnkà pẹ̀lú ìbájade ní oníṣe máa yípadà sí int, àbájade ní a máa gbé sínú short, èyí tí a máa fà àṣìṣe aláakójọpọ̀, ìgbéga int tó ti fún wa ní ànfààní láti yí y àti t sí int ló fà àṣìkọ̀ yìí tí tí kò hàn sí olùkọ̀ ètò.

fí dójúko ìṣòrò yìí, a máa ń lò olùyípadà ti a ń pe ní cast

Àpẹẹrẹ

```
y= (short) ( y + t ) ;
```

A ní láti gbé oníṣe sí áàrin àwọn àmì àkámọ́ kí a fí ní ànfààní láti yí abájade ìṣe yìí pẹ̀lú olùyípadà cast tó ní agbára jù oníṣe lọ.

Ìpín lónà ọ̀dọ àwọn òùnkà gidi máa ń pe ètò àṣìṣe ArithmeticExeption.

Àpẹẹrẹ

```
class Igbeyewo {  
    public static void main( String args[] ) {  
  
        int onka = 10;  
        double abajade = onka/0 ;  
  
        System.out.println( “ òunkà = “ + abajade );  
    }  
}
```

2) Ìṣírò àwọn òunkà àmì ojú aléfòó

Pẹ̀lú àwọn òunkà float tàbí double, ipín lónà òdo kii dá ètòlẹ́sẹ́sẹ́ dúró, àwọn abájádé wọn Ní í :

- Àilópin Float.NaN tàbí Double.NaN (kii ẹ nọmba).
- Àilópin rere : Float.NEGATIVE_INFINITY tàbí Double.POSITIVE_INFINITY $+\infty$
- Àilópin àlòdi : Float.NEGATIVE_INFINITY tàbí Double.NEGATIF_INFINITY $+\infty$

Ní abẹ̀ òfin IEEE754, àwọn òunkà àjẹ̀jì mọ̀nyíí ni abájádé ìṣírò àìṣedéédé NaN, òunkà tó jù àlálópin rere àti alòdi.

Y	T	Y/T	Y%T
Òunkà dájú dájú	0	$+\infty$	NaN
Òunkà dájú dájú	$\pm \infty$	0	T
0	0	NaN	NaN
$\pm \infty$	Òunkà dájú dájú	$\pm \infty$	NaN
$\pm \infty$	$\pm \infty$	NaN	NaN

3) Ìlọsókè àti ilọsílẹ̀

Àwọn oníṣe ilọsókè àti ilọsílẹ̀ ni $n++$, $++n$, $n--$, $--n$.

Tí oníṣe bá ńwájú oníyípadà, iyípadà rẹ á wáyé lésẹkésẹ bí kò jẹ bẹẹ iyípadà á wáyé lẹyìn ịṣe itọ́sọ̀nà. Oníṣe $++$ máa ń jẹ kí ilọsókè t wáyé ti o bá wà ní wájú bí kò bá jẹ bẹẹ, lẹyìn ilọsílẹ̀ a máa ní ìwáńrì yíí.

Àpẹẹrẹ

```
System.out.println(y++) ; // dógba mó
System.out.println(y) ; y=y+1 ;
System.out.println(++y) ; y=y+1 ; // dógba mó
y=y+1 System.out.println(y);
```

4) Ètò agbára àwọn oníṣe

Java ṣàlàyé àwọn agbára oníṣe sọrí àtẹ̀ yìí (kúrò ní agbára òlárí dé kékere).

Àwọn Àkámọ̀	()
Àwọn oníṣe ilọsókè-ilọsílẹ̀	++ --
Àwọn oníṣe ilọpo, ipín, àti òpin (modulo)	* / %
Àwọn oníṣe àfikún, iyọkúrò	+ -
Àwọn oníṣe ìgbésósì-ìgbésótun	<< >>
Àwọn oníṣe àfiwé	< > <= >=
Àwọn oníṣe ìdógba	= !=
Oníṣe TÀBÍ iyàṣọtò	^
Oníṣe PÈLÚ	&
Oníṣe TÀBÍ	
Oníṣe PÈLÚ ogbón	&&
Oníṣe TÀBÍ ogbón	
Oníṣe oní ifi sí	= += -=

Àmì àkámọ̀ jẹ àmì tó ní agbára jù, a lè lò ó fí sàtúntò àwọn ohun ìṣírò.

IV Àwọn ìtósónà ìdarí ètòlẹ̀sẹ̀sẹ̀

1) Àwọn ẹ̀túnṣe

While (àkóméjì)	ẹ̀túnṣe (àkóméjì)
{	{
// Àwọn ìtósónà	// Àwọn ìtósónà
}	}

Nígbà tí àkóméjì yíí bá ti lẹ̀ jẹ́ òótọ́ àwọn ẹ̀túnṣe ìtósónà kòó níí dúró. Àmọ́ tí àkóméjì kòó bá ti jẹ́ òótọ́ láti ibẹ̀rẹ̀ àwọn ẹ̀túnṣe ìtósónà kòó níí wáyé láé.

Ẹ́ má fí àmì agbònrin sí ẹ̀yin àkóméjì, bí kò jẹ́ bẹ̀ẹ̀ ẹ̀túnṣe kòó níí wáyé láé.

do {	se {
// Àwọn ìtósónà	// Àwọn ìtósónà
} While (àkóméjì)	} ẹ̀túnṣe (àkóméjì)
for (ìpilẹ̀ṣẹ̀ ; ajẹmọ́-kání , iyípadà) {	
}	
fún (ìpilẹ̀ṣẹ̀ ; ajẹmọ́-kání , iyípadà) {	
}	

Àpẹẹrẹ̀

```
for (i = 0 ; i < 10; i++) { ....}
for (int i = 0 ; i < 10; i++) { ....}
for ( ; ; ) { ... } // ẹ̀túnṣe àídúró
```

A lẹ̀ ló àwọn ìpilẹ̀ṣẹ̀, iyípadà àti atọ́ka sí lónà tó wù wa.

Nínú ìpilẹ̀ṣẹ̀, a lẹ̀ ọ̀láyé oníyípadà tí á jẹ́ atọ́ka sí abẹ̀lẹ̀ nínú ẹ̀túnṣe yíí.

ó ẹ́é ẹ́e kí a fí àwọn ìtósónà sínú ìpilẹ̀ṣẹ̀ àti iyípadà tí ẹ̀túnṣe yíí, a máa fí àmì agbònrin sí ẹ̀yin ìtósónà kòòkan.

Àpẹẹrẹ̀

```
For ( i=0, j=0 ; i*j<1000; i++,j+=2) { ... }
```

Ajẹmọ́-kání lẹ̀ má wà lórí atọ́ka sí ẹ̀túnṣe.

Àpẹẹrẹ

```
boolean rii = false;
for ( int i=0; !rii; i++ ) {
    if ( ate[i] == 1)
        rii = true ;
    ..... // ilò fún isàwákiri òpin àtẹ
}
```

Ó ẹ́ẹ́ ẹ́ kí a fún iṣetúnṣe ni orúkọ, tí á fún wa ni ànfààní láti lè fópín sí í. Àmọ́ a ò ní gbà yín ní imòràn yẹn.

Àpẹẹrẹ

```
int onioka = 0;
boucle:
while (onioka < 100) {
for(int oka = 0 ; oka < 10 ; oka ++ ) {
onioka += oka;
System.out.println("onioka = "+onioka);
if (onioka > 40) break boucle;
}
}
```

2) Àwọn isomọ ajẹmọ-kání

```
if (boolean) {
.....

```

```
...
} else if (boolean) {
.....

```

```
...
} else {
.....

```

```
bí ( àkóméjì ) {
```

```
bí kò jẹ bẹ̀ẹ́ bí ( àkóméjì ) {
.....

```

```
...
} bí kò jẹ bẹ̀ẹ́ {
.....

```

Pẹ̀lú àwọn oníyípadà irúfẹ́ èyí tí iwọn wọn kéré tí kò jù bíiti 32 (byte, short, int, char).
Tí itọ́sọ̀nà **bó bá jẹ** ò ní itọ́sọ̀nà jáde àwọn èyí tó tẹ̀lẹ̀ ní á kàn sí.
Ó ẹ́ẹ́ ẹ́ kí a kí àwọn switch bọ́ inú ara wọn.

swith (òrò ajẹmọ-kání) {

case lemolemo1 :

ìtọsọ̀nà 1;

ìtọsọ̀nà 2;

.....

break;

case lemolemo 2 :

...

default :

...

}

şèpapòda (òrò ajẹmọ-kání){

bó bá jẹ lemolemo 1 :

ìtọsọ̀nà 1;

ìtọsọ̀nà 2;

.....

jáde;

bó bá jẹ lemolemo 2 :

...

àìyégé :

...

}

A lè lò şèpapòdà pẹ̀lú àwọn oníyípadà irúfẹ̀ èyí tí ìwọ̀n wọ̀n kéré tí kò jù bíìtì 32 (byte, short, int, char).

Tí àwọn ìtọ̀sọ̀nà **bó bá jẹ** ò bá níí jáde àwọn ìtọ̀sọ̀nà tó tẹ̀lẹ̀ ní a máa lò.

Ó şeé şe kí a kì àwọn switch bọ̀ inú ara wọ̀n.

Oníşe onímẹ̀ta (ajẹmọ-kání) ? isofunni-otoo : isofunni-odi.

Àpẹẹrẹ

```
if (ipele == 5) // à total = (niveau ==5) ? 10 : 5;
```

```
gbogbo = 10;
```

```
else gbogbo = 5 ;
```

```
System.out.println((isori == « E ») ? « OK » : « OB »);
```

break máa ń jẹ kí ìtòlẹ̀şẹ̀şẹ̀ jáde kúrò nínú ìşetúnşẹ̀ tàbí ìsopò

continue : a máa ń lò fí kúrò nínú ìşetúnşẹ̀ kan fí bèrẹ̀ omíí tó tẹ̀lẹ̀.

A lè lò **break** àti **continue** pẹ̀lú àkọ̀lé.

Ó şeé şe kí a lò àkọ̀lé fí şàmi sí ibi tí ètòlẹ̀şẹ̀şẹ̀şẹ̀ máa padà sí lẹ́yìn tí a bá lò àwọn ìtọ̀sọ̀nà **break** àti **continue**.

Àkọ̀lé ní orúkọ tí a kọ ojú àmì méjì sẹ́yìn rẹ̀.

V Àwọn àtẹ̀ isọfúnni

Àwọn àtẹ̀ jẹ́ gégé bíi ọmọ ọwọ baba ọwọ Object : Àwọn àlákálẹ̀ ọwọ Object ní a máa lò fún wọn, bíi equals() tàbí getClass(). Atọ́ka isọfúnni àkókó máa ń bèrẹ̀ pẹ̀lú odò (0) !

1) Àlàyé àwọn àtẹ̀

Pẹ̀lú Java a máa ń àwọn àkámọ olópòó síwájú àti sẹ́yìn orúkọ àtẹ̀ nínú àlàyé.

Àpẹẹrẹ

```
int ate[] = new int[];    tàbí
int[] ate = new int[50];  tàbí
int ateb[];    // ìrírí
ateb = new int[50];
```

Java ò fàyẹ̀ gbà àlàyé àtẹ̀ oní ọpọ̀ púpọ̀ : a ní láti ṣàlàyé àtẹ̀ nínú àlàyé àtẹ̀.

Àpẹẹrẹ

```
float tableau[][] = new float[10][10];
```

Àwọn èkà àtẹ̀ kẹ̀jì má lè jẹ́ ọkannáà láàrin ara wọn.

Àpẹẹrẹ

```
int dim1[][] = new int[3][];
dim1[0] = new int[4];
dim1[1] = new int[9];
dim1[2] = new int[2];
```

Àlàyé àwọn àtẹ̀ ní kedere

Àpẹẹrẹ

```
int ate[5] = {10,20,30,40,50};
int ate[3][2] = {{5,1},{6,2},{7,3}};
```

Tí a bá ṣàlàyé àtẹ̀ ní ibèrẹ̀, a lè máa kọ̀ iwọn ẹ̀.

Àpẹẹrẹ

```
int igba[] = {10,20,30,40,50};
```

Àwọn iyé isọfúnni àtẹ̀ lórí àwọn ilà lè maa dọgba

Àpẹẹrẹ

```
int[][] ateonka = { {1,2,3,4,5,6},  
                    {1,2,3,4},  
                    {1,2,3,4,5,6,7,8,9}};
```

Ìṣàwákiri nínú àtẹ

Àpẹẹrẹ

```
for (int i = 0; i < ate.length ; i++) { ... }
```

Oníyípadà **length** máa ń dá iyé ìṣofúnni àtẹ padà.

Kí iṣẹ tó lè lò àtẹ, a máa sọ àyè tó wà fún nítorí pé a máa ń lò àtẹ bíi ohun ọwọ̀ ní.

Àpẹẹrẹ

```
public void printArray(String texte[]){ ...  
}
```

Tí a bá fẹ̀ lò àtẹ pèlú ìwọ̀n tó jù agbára ẹ̀ ló, iṣẹ̀ ìyàtò
java.lang.arrayIndexOutOfBoundsException ni á dá wa lóhùn.

VI Àwọn ìyípadà àwọn àfidámọ̀

Nígbà tí a bá fẹ̀ ṣàlàyé àwọn oníyípadà, ó ṣeé ṣe kí a lò cast (ìyípadà).

Àpẹẹrẹ

```
int entier = 5;  
float flottant = (float) entier;
```

Oníyípadà lè mú kí ìṣofúnni má dọgba.

Kò síi iṣẹ̀ nínú java fún ìṣàyípadà àwọn àfidámọ̀, àwọn àlákálẹ̀ ọwọ̀ ní a ń lò fí ṣàyípadà.
Àkójọpọ̀ ọwọ̀ API ní àwọn ọwọ̀ tí a màa ń fí ṣàyípadà àwọn àfidámọ̀ oníyípadà ìpilẹ̀ :

Ọwọ̀	Ìwúlò
String	Fún àwọn ìsopọ̀ ìrọ̀ Unicode
Integer	Fún àwọn òùnkà gidi (integer)
Long	Fún àwọn òùnkà gígùn oní àmì (long)
Float	Fún àwọn òùnkà oní àmì ojú aléfòó (float)
Double	Fun àwọn òùnkà oní àmì ojú aléfòó oní ilọpo méjì (double)

Àwọn orúkọ ọwọ wònyí jẹ ọkannáà pẹlú àwọn tí àfidámọ̀ ipilẹ̀, àmọ̀ ibèrẹ̀ wọn ní lẹ̀tà nílá. A máa n sẹ́dà àwọn ohun ọwọ̀ fí ló wọn.

Àpẹẹrẹ

```
String oromi;  
oromi = new String("oro");
```

Ohun ọwọ̀ montexte máa fún wa ní ànfáání láti ló àwọn isẹ ọwọ̀ java.lang.String

1) Ìyípadà òùnkà gidi sí àsopò ìró String

```
int i = 10;  
String oromi = new String();  
oromi = oromi.valueOf(i);
```

A tún n ló valueOf(), fún àwọn àfidámọ̀ boolean, long, float, double àti char.

2) Ìyípadà àsopò ìró String sí òùnkà gidi

Àpẹẹrẹ

```
String oromi = new String("10");  
Integer onka = new Integer(oromi);  
int i = onka.intValue(); //iyípadà Integer sí int
```

3) Ìyípadà òùnkà gidi int sí òùnkà gidi long

Àpẹẹrẹ

```
int i=10;  
Integer onka=new Integer(i);  
long j = onka.longValue();
```

VII Ìlò àwọn àsopò ìró

Ìtumò àwọn ìró

Àpẹẹrẹ

```
char onte = '%'  
Ìtumò àwọn àsopò ìró
```

Àpẹẹrẹ

String oro = “kaaro”

Ohun ọwọ ni àwọn àfidámọ String jẹ, ibi gbogbo tí àsopò-ìró aláìṣeéyípadà wà ní àárin àwọn àmì àyọlò. Ètòlẹ́ṣeṣe akójópò máa ṣẹdà ohun ọwọ àfidámọ String pẹlú àsopò ìró ní àárin àwọn àmì àyọlò.

Ó ṣee ṣe kí a kọ

```
String oro = “Java Java Java”.replace( ‘a’, ‘o’);
```

Àwọn àsopò ìró yàtò sí àtẹ. Ẹ ní láti lò àwọn àlàkalẹ ọwọ String fi lò àwọn ohun ọwọ ti ẹ ṣẹdà.

1) Àwọn ìró pàtàkì nínú àsopò-ìró

Àwọn ìró pàtàkì	Ìfihàn
\’	Àmì àyọlò
\”	Àmì àyọlò méjì
\\	Àmì ifẹhinti méjì
\t	táàbù
\b	Àmì idápadàsẹyìn
\r	Gbígbe padà
\f	Òpin ojú iwé
\n	Fífọ ilà
\0ddd	Ìró ASCII ddd ẹlémẹjọ
\xdd	Ìró ASCII dd ẹlémẹrindínlógùn
\uddd	Ìró Unicod dddd ẹlémẹrindínlógùn

2)Àfikún àsopò-ìró méjì

Java máa ń lò oníṣe + fún isopọ àsopò-ìró méjì.

Oníṣe + lẹ fún wa ànfààní láti ṣe àfikún àsopò-ìró tó jù méjì lọ, a sì tún lẹ lò +=

Àpẹẹrẹ

```
String oro = “ ”;
oro += “ bawo “;
oro += “abaye “;
```

Oníṣe yìí tún máa fún wa ni ànfààní láti so àsopò-ìró pẹ̀lú àwọn àfidámò ipilẹ̀. Oníyípadà tàbí aláìṣeéyípadà, ni a máa yípadà sí àsopò-ìró tí a fíkún àsopò-ìró tí wájú. Nínkan tó ṣepàtàkì ni kí àsopò-ìró wà nínú àwọn ohun àfikún wònyí, bí kò jẹ̀ bẹ́ẹ̀ oníṣe + máa ṣiṣẹ́ bíi àfikún iṣírò.

Àpẹẹrẹ

```
System.out.println(“ La valeur de Pi est : “+Math.PI);
int wakati = 121;
System.out.println(“ wakati = “ +wakati);
```

3) Àfiwé àwọn isopò-ìró

A ní láti lò iṣẹ equals

Àpẹẹrẹ

```
String oro1 = « oro 1 »;
String oro2 = « oro 2 »;
if ( oro1.equals(oro2) )...
```

4) Ìsírò gígùn àsopò-ìró

Iṣẹ length() ni a máa lò fi ṣírò.

Àpẹẹrẹ

```
String ikoro = « ikoro »;
int gígun = ikoro.length();
```

5) Ìṣàtúnṣe iwọn ìrísí-lẹ̀tà

Àwọn àlákálẹ̀ Java toUpperCase() àti toLowerCase() máa fún wa lánfààní ṣèyípadà iwọn ìrísí lẹ̀tà àsopò-ìró sí nlá tàbí kékere.

Àpẹẹrẹ

```
String oro = “ oro “;
String oronla = oro.toUpperCase();
```

Àwọn ọwọ

Àwọn ọwọ ní àwọn àfidámò àti àwọn àlákàlẹ̀.

Àwọn àfidámò jẹ àwọn oníyípadà àwọn ohun ọwọ (isọwọ), nínú ọwọ a tún máa ri àwọn ètòlẹ́sẹ́sẹ́ tí wọn sì jẹ àwọn àlákàlẹ́ ịsẹ.

Fún àwọn ohun ọwọ kòọkan àwọn àlákàlẹ́ jẹ ọkan náà, àmọ àwọn isọfúnni tó jẹ àwọn oníyípadà ló yàtò.

Ìsẹ́dà ohun ọwọ

Láti lò ohun ọwọ a máa sàlàyé oníyípadà rẹ.

Àpẹẹrẹ

OwoMi owo ;

Oníse new ni máa ń fún wa ni ànfààní láti sẹ́dà ohun ọwọ (isọwọ) tí á sì so mó oníyípadà kan.

A lè sàlàyé ìsẹ́dà ohun ọwọ pẹ̀lú itọ́sọ̀nà kan.

Àpẹẹrẹ

Ohun ọwọ kòọkan ní oníyípadà ẹ, àmọ oníyípadà púpọ lè tọka sí ohun ọwọ kannáa.

Àpẹẹrẹ

OwoMi owo = new OwoMi() ;

Oníyípadà owo máa tọka sí ààyè (adírẹ̀sì) nínú ẹ̀rọ ìranti ohun ọwọ ti a sẹ́dà ẹ, àmọ a ò lè lò adírẹ̀sì yìí fí ẹ ịsírò bíi ti a ẹ máa ń pẹ̀lú àkójọ̀pọ̀ C++.

Nígbà tí m2 bá jẹ ohun ọwọ OwoMi, itọ́sọ̀nà m2=m1 ò sẹ́dà ohun ọwọ mì-ín, ohun ọwọ kannáa ni àwọn méjèjì ń tọka sí.

Oníse new ni máa ń fún wa ni ànfààní láti sẹ́dà ohun ọwọ pẹ̀lú àlákàlẹ́ olùsẹ́dà ohun ọwọ.

New yìí ni tún máa ń pe ẹ̀rọ àfíyẹ̀mọ̀ fí rí ààyè nínú ẹ̀rọ ìranti, tí á sì pe olùsẹ́dà fún ìpínlèsẹ́ ohun ọwọ yìí ní ààyè tó rí gbà, tí á sì wáa dá adírẹ̀sì ààyè yìí padà.

Nígbà tí new ò bá rí ààyè nínú ẹ̀rọ ìranti, á fí ọ̀rọ̀ àṣìṣe OutofMemmmory ránsẹ́.

Àkiyèsí

Àwọn ohun ọwọ String :

Ìsẹ́dà ohun ọwọ String a máa wáyé ni gbogbo ìgbà tí a bá lò àsọ̀pọ̀-ìró aláìṣeyípadà, tí a ò bá ti lò ó láti èyìn. Èyí ni máa ń sọ ìkọ ètèlẹ́sẹ́sẹ́ di iròrùn.

Àpẹẹrẹ

String isoiro = “ káàrò ” dọgba pẹ̀lú

String isoiro = new String(“káàrò”)

Ìgbésí-ayé ohun ọwọ

Ohun ọwọ kíí dágún, ìgbésí-ayé kò ní í ibátan pẹ̀lú ìgbà ịṣìṣẹ́ ètèlẹ́sẹ́sẹ́.

Ọ̀nà mètá ni ìgbésí-ayé náà pín sí :

- Àlàyé ohun ọwọ pẹlú oníṣe new
Àpẹẹrẹ
`orúkọ-ọwọ orúkọ-ìsọwọ = new orúkọ-ọwọ();`
- Ìmúlò ohun ọwọ pẹlú ipè àwọn àlàkalẹ
- Ìparẹ ohun ọwọ :
Èrọ ifiyèwò aládáṣiṣẹ (garbage collector) ni máa ń ṣe iparẹ ẹ. Kò nídíí ki olúkọ ètò ṣe é bíí tí C++.

Ìṣẹdà àwọn ohun ọwọ tó dógba

Àpẹẹrẹ

```
OwoMi m1 = new OwoMi();
OwoMi m2 = m1 ;
```

m2 àti m1, wọn kii ṣe ohun ọwọ méjì, orí ohun ọwọ kannàa ni wọn ń tọka sí.
Nígbà tí a bá fẹ ṣẹdà ohun ọ ọwọ a máa lò àlàkalẹ clone() tí á ṣẹdà ohun ọwọ méjì tó dógba.
Àlàkalẹ yìí ni a jógun láti ọdọ ọwọ baba àwọn ọwọ gbogbo tí a pè ni Object.

Àpẹẹrẹ

```
OwoMi m1 = new OwoMi( );
OwoMi m2 = m1.clone();
```

m1 àti m2 ọ tọka sórí ohun ọwọ kan mó tí wọn sì jẹ ohun ọwọ méjì tó yàtò.

Àwọn itọkasí àti àfiwé àwọn ohun ọwọ

Oníyípadà àfidámọ ohun ọwọ, kii ṣe ohun ọwọ, àmọ n tọka sí í ni.
Nígbà tí a bá kọ m1=m2 (m1 àti m2 jẹ ohun ọwọ méjì) a máa fí itọka m2 sínú itọka m1,
àwọn méjèjì máa wáá tọka sí ohun ọwọ kannàa.
Oníṣe == ni máa ń fún wa ni ànfààní láti ṣàfiwé àwọn itọkasí àwọn ohun ọwọ méjì.
Àwọn ohun méjì pẹlú àfidámọ kannàa lè àwọn ohun ọwọ tó yàtò sí ara wọn.

Àpẹẹrẹ

```
Onigun o1 = new Onigun(100,50) ;
Onigun o2 = new Onigun(100,50);

If ( r1 == r1 ) { ... } // dógba
if ( r1 == r2 ) { .... } // àṣiṣe
```

Nígbà tí a bá fẹ ṣe àfiwé idógba ohun ọwọ méjì, àlàkalẹ **equals** tí a jó láti ọdọ baba ọwọ
Objet, ni a máa lò, bẹẹ náà ni tí a bá fẹ mó ohun ọwọ Ọwọ kan a máa lò àlàkalẹ tí a jógun láti
ọdọ baba ọwọ Objet getClass().

Àpẹẹẹ

```
owo1.getClass().equals(owo2.getClass()).
```

Ohun ọwọ null

A lè ló ohun ọwọ yí níbi gbogbo.

Ohun ọwọ null ọ jẹmọ ọwọ kan, kò lè pè àlákálẹ kan, a lè ló ní ààyè ohun ọwọ mì-ín, ọwọ kan kò lè jógun ẹ.

Nígbà tí a bá sàlàyé oníyípadà tí ń tọka sí ohun ọwọ null, èyí máa jẹ kí “collector garbage” parẹ ẹ.

Àwọn oníyípadà ọwọ

Lẹẹkan ni a máa sàlàyé yàlá iyé ohun ọwọ tí a lè sẹdà ẹ, ànìkànṣe **static** ni a máa ló.

Àpẹẹẹ

```
Public class OwoMi() {  
    static int onka=0;  
}
```

Nígbà tí oníyípadà kan, ti jẹ ti gbogbo ọwọ, a lè fí orúkọ ọwọ fí parọ orúkọ ohun ọwọ.

Àpẹẹẹ

```
OwoMi o = new OwoMi();  
int t1 = o.onka ;  
int t1 = OwoMi.onka;
```

T1 àti t2 dọgba

A máa ń ló àwọn oníyípadà wònyí fí ka iyé ohun ọwọ tí a sẹdà wọn.

Oníyípadà this

A máa ń ló oníyípadà yí (**this**) nínú àlákálẹ fí tọka sí ohun ọwọ tí a bá ń ló lẹwọ

Àpẹẹẹ

```
private int onka ;  
public OwoMi ( int onka ) {  
    onka = onka    // oníyípadà ọwọ jẹ ọkannáà pẹlú ààtò tí olùsẹdà fí sọwọ  
    sí ètòlẹsẹsẹ.  
    Báyii ni a máa kọ :  
        this.onka = onka ;
```

Aládẹse ni itọka sí yí :

Àpẹẹẹ

```
class OwoMi() {
```

```
String asoporo = "oro";
public String getAsopo() { return asoporo }; // dógba mó public
                                getAsopo(this.asoporo)
```

A máa lò this nígbà tí ohun ọwọ bá fẹ pè àlákàlẹ tí á sì wá tọka sí ara ẹ.

Oníṣe instanceof

Oníṣe yìí máa ń fún wa ní ànǹfààní láti mó ọwọ ohun ọwọ ti wọn fi ọwọ sí.

Báyìí ni a máa kọ :

```
isowó instanceof ọwọ
```

```
void woowo ( Objet o ) {
    if ( o instanceof OwoMi )
        System.out.println(" o jẹ isowó ọwọ OwoMi ");
    else System.out.println(" o kii ṣe isowó ọwọ OwoMi ");
}
```

Àmọ a ò lè pè àlákàlẹ ọwọ pèlú ohun ọwọ yìí nítorí pé baba ọwọ Object ló fi ọwọ fun ọwọ yìí

Àpẹẹrẹ

```
void fihan(Object o) {
    if (o instanceof OwoMi)
        System.out.println(o.getAsoporo());
        // aṣiṣe ikojọpọ nítorí a ṣàlàyé getAsoporo()
        //nínú ọwọ Object.
}
```

Fún ọ̀nà àbáyọ a máa lò iyípadà (casting).

Àpẹẹrẹ

```
Void fihan( Objet o ){
    if (o instanceof OwoMi)
        OwoMi m = ( OwoMi ) o;
    System.out.println(m.getAsoporo());
    // tàbí System.out.println( ((OwoMi) o).getAsoporo() );
}
}
```

Àwọn aṣàtúntò ilò

Wájú tàbí èyìn àwọn ohun ọwọ ni a máa fi sí àmọ ifẹ̀nukò ń wáa kí a fi sí wáju. A máa ń lò wọn fún àwọn ọwọ, àwọn àlákàlẹ, àti fún àwọn àfidámọ (oníyípadà).

A máa lò wọn fún idáàbòbò ilò àti iyípadà àwọn isofúnni, àti fún ijógun.

Àwọn ọ̀rọ̀ ànìkànṣe àlášàtúntò mọ́ta ni a máa fi ṣàlàyé irí àwọn ohun èlò (ọwọ, àlákàlẹ, tàbí àfidámọ) : public, private àti protected. A máa lò wọn fi ṣàlàyé àwọn idáàbòbò oríṣiríṣi.

Àṣàtúntò ìrì	ìwúlò
Public (Ogunlógò)	Àwọn ohun ọwọ gbogbo lè rí àwọn oníyípadà, àwọn ọwọ àti àwọn àlàkalẹ. Inú fáìlì kan ọwọ public kan ni a gbà làyẹ. Nínú ìmọye Java àfidámọ kan kò níí láti jẹ public, àwọn àlàkalẹ ni a máa lò kà wọn tàbí ṣàyípadà wọn.
Default (àkùnàyàn)	Kò sí ọrọ ànìkànṣe fi ṣàlàyẹ ìpele yìí, àwọn ọwọ tí a kó sínú akópọ lè rí àwọn (ọwọ, àlàkalẹ àti àfidámọ).
Protected (idáàbòbò)	Nígba tí a bá ṣàlàyẹ ọwọ, àlàkalẹ tàbí oníyípadà ní protected, àwọn àlàkalẹ tó wà nínú akópọ kannáà pèlú ọwọ náà, tàbí àwọn ọmọ rẹ lè ní ànḡààní láti lò ó. A ò lè ṣàlàyẹ ọwọ bíi protected.
private (ìkọkọ)	Ìpele idáàbòbò tó ga jù ni. Àwọn ohun èlò ọwọ inú ọwọ náà nìkan ló ní ànḡààní láti mrí ara wọn. Àwọn àlàkalẹ ọwọ náà nìkan ni a máa lò fi ṣàyípadà. Nígba tí a bá ṣàlàyẹ àlàkalẹ kan ni private kò lè jẹ private mó nítorí a kò lè ṣàtúnkọ nínú àwọn ọmọ ọwọ yìí mó.

Ọrọ ànìkànṣe static

A máa n lò ọrọ static fún àwọn àlàkalẹ àti àfidámọ. Àwọn àfidámọ ohun ọwọ jẹ ti rẹ nìkan, Àmọ a lè ṣàlàyẹ oníyípadà tó jẹ ti gbogbo àwọn ohun ọwọ, gbogbo àwọn ohun ọwọ lè lò. Inú oníyípadà yìí ni a máa n fi ìṣọfúnni adágún tàbí oníyípadà tí a fi kà iyé ohun ọwọ ti a ṣedá.

Àpẹẹrẹ

```
public class Obirikiti {
    static float pi=3.1416
    float rediosi;
    public Obirikiti( float rediosi ) {
        this.rediosi=rediosi;
    }
    public agbegbe() { return rediosi*rediosi*pi; }
}
```

- Àlàkalẹ static ni èyí tí kii ṣàyípadà àwọn ohun ọwọ àmọ àwọn oníyípadà ọwọ.
- Àlàkalẹ static jẹ èyí ti máa ṣisẹ sóri oníyípadà ọwọ, àmọ kii ṣisẹ sóri ohun ọwọ. A lè pè wọn pèlú ỌWỌ.ìṣẹ èyí tó jẹ pé ÌSỌWỌ.ìṣẹ ni a máa lò. A lè lò àlàkalẹ yìí nígba ti a ò ṣedá ohun ọwọ kankan.
Àlàkalẹ ọwọ static ò lè pe àfidámọ ohun ọwọ tàbí kó lò ohun ọwọ kan.

Òrò ànikànṣe final

A máa n ló ó fún àwọn oníyípadà, àlákálẹ̀ àti ọwọ́. Oníyípadà adágún ni a n pè ni **final** ètò àkójopọ kii fíyésí bèè sì ni kii kọ iyípadà rẹ.

A lè ṣàlàyé oníyípadà final nínú àlákálẹ̀. A máa n pè àwọn adágún ni static àti final.

Àpẹẹrẹ

```
public static final float PI = 3.1416 ;
```

A ò lè ṣàtúnkọ àlákálẹ̀ final nínú ọmọ ọwọ́.

Ètò àkójopọ máa ló àlákálẹ̀ final bó ẹ yẹ nítorí ó dájú pé kò lè ní iṣàtúnkọ.

Nígbà ti a bá ló final fún ọwọ́ kan a ò tún lè ṣedá ọmọ ọwọ́ yẹn.

Fún àwọn àlákálẹ̀ tàbí àwọn ọwọ́ ijogún ti a ló final fún, idáàbòbò àti iṣiṣẹ́ tó peyẹ lè jade láti ibẹ̀. Àwọn àlákálẹ̀ tí kii ẹ final máa n bèrẹ̀ fún àyèwò itúnkọ nínú ọmọ ọwọ́ nígbà ti a bá máa ló (polymorphism), kii jẹ kí àkójopọ ètò yá.

Òrò ànikànṣe abstract

A máa n ló abstract fún àwọn àlákálẹ̀ àti àwọn ọwọ́.

Abstract ii gbà wa láyè láti ṣedá ohun ọwọ́ ọwọ́. Nínú ọwọ́ abstract a kii ṣàlàyé àwọn àlákálẹ̀ abstract dénú, inú ọmọ ọwọ́ ni a máa ṣàlàyé ẹ tan.

Àpẹẹrẹ

```
Abstract class ClassAbstract {  
  
    ClassAbstract() { .....//kóòdù olùṣedá }  
    void() { ..... // kóòdù }  
  
    abstract class OwoAbstraite {  
        OwoBastrait() { ... //code du constructeur }  
        void methode() { ... // code partagé par tous les descendants}  
        abstract void alakaleAbstraite();  
    }  
    class OwoGbogbo extends OwoAbstraite {  
        OwoGbogbo() { super(); ... }  
        void alakaleeAbstraite() { ... // kóòdù }  
    }  
}
```

Àlákálẹ̀ àfọyèmọ jẹ àlákálẹ̀ àṣetúnkọ tí n jẹ abstract.

Àlákálẹ̀ yìi jẹ èyí ti a máa ṣàtúnkọ rẹ nínú ọwọ́ ọmọ. Ọmọ ọwọ́ tí kò ní àlákálẹ̀ abstract tí a ò sì ṣàlàyé àwọn àlákálẹ̀ abstract délé máa fún àṣiṣẹ́ ní àkópọ. Ọwọ́ ti àlákálẹ̀ kan jẹ abstract ti jẹ abstract lèsèkésè.

Òrò ànikànṣe Synchronized

A máa n ló fún àwọn oníyípadà àti àwọn àlákálẹ̀ ti àwọn ètòlèsẹṣẹṣẹ tí n ṣiṣẹ́ dọgba, àwọn Thread (àwọn ètòlèsẹṣẹṣẹ alátótéle).

Òrò ànikànṣe Volatile

Àwọn oníyípadà ni a máa ló ó fún, ẹrọ agbègbè miì lè mú oníyípadà yìi ló, nínú idọgba iṣẹ

tàbí nígbà díẹ̀. Èyí tùmò sí wípé Java ò níí láti gbé pamọ̀ sínú ẹ̀rọ ìṣiṣẹ́. Nígbà tí a bá ń lò ó a máa ń kà á, a sì tún máa ń túnkọ̀ lẹ̀sẹ̀kẹ̀sẹ̀ tí ìyípadà bá dé bà á.

Ọ̀rọ̀ ànìkàṅṣe native

Àlàkalẹ̀ native ni èyí tó wáa láti inú ètòlẹ̀sẹ̀sẹ̀ mii. Ilò ẹ̀ máa ń mú ìyara bá ìṣiṣẹ́ ètò, àmọ̀ ìgbòrò ètò yíi máa ń dí kù.

Àwọn ìdánímọ̀ tàbí ànímọ̀

Inú ànímọ̀ ni àwọn ìṣofúnni ọ̀wọ̀ wà, àwọn oníyípadà lè jẹ́ ohun ọ̀wọ̀, oníyípadà ọ̀wọ̀, tàbí adágún.

Oníyípadà ohun ọ̀wọ̀

Àwọn oníyípadà ohun ọ̀wọ̀ ni a máa ń ṣàlàyé nínú ọ̀wọ̀.

Àpẹẹrẹ

```
public class OwoMi {  
    public int onka1;  
    int onka2;  
    protected int onka3;  
    private int onka4;  
}
```

Ọmọ ọ̀wọ̀ kòòkan lè lò àwọn oníyípadà rẹ̀.

Oníyípadà ọ̀wọ̀

Ọ̀rọ̀ ànìkàṅṣe static ni a ṣàlàyé àwọn oníyípadà wónyẹn.

Àpẹẹrẹ

```
public class OwoMi {  
    static int ounka ;  
}
```

Gbogbo àwọn ọmọ ọ̀wọ̀ ní ànfààní láti lò oníyípadà

Àwọn àlàkalẹ̀ ọ̀wọ̀

Àwọn àlàkalẹ̀ ni àwọn ịṣe tí àwọn ọmọ ọ̀wọ̀ ń lò. Ọ̀nà ṣàlàyé àwọn àlàkalẹ̀ ni :

```
Àṣetúntò irúfẹ̀-iyípadà orúkọ-àlàkalẹ̀ ( aato 1, aato 2, ..... ) { ..... }  
    // àlàyé àwọn oníyípadà àti àwọn itọ́sọ̀nà  
}
```

Irúfẹ̀-iyípadà lè jẹ́ àwọn oníyípadà ìpilẹ̀, tàbí ohun ọ̀wọ̀, nígbà tí a ò bá dá nṣẹ́kẹ́kẹ́ padà a máa lò void.

àwọn àfidámọ̀ àti iyé ààtò tí a bá fí ṣọ̀wọ̀ láti dọgba pẹ̀lú èyí tí a ṣàlàyé.

kò ṣe é ṣe kí a lò àwọn ìṣofúnni àkùṇà nínú àwọn ààtò. Àwọn ìṣofúnni pàápàá ni a máa fí ṣọ̀wọ̀. Àlàkalẹ̀ mmáa dá àwọn ààtò sínú àwọn àyípadà tí rẹ̀. Nígbà tí a bá fí ohun ọ̀wọ̀ fí ṣọ̀wọ̀ bíi ààtò, atọ́ka wọn ni àwọn àlàkalẹ̀ máa ń gbà, èyí tó jẹ́ àwọn ààyè wọn nínú ẹ̀rọ ìranti tó sì jẹ́

idà oníyípadà. Ó ẹ ẹ ẹ kí a ẹ iyípadà ohun ọwọ yí pẹlú àwọn àlàkalẹ àmọ a lẹ paro atọka oníyípadà tí a fí sọwọ.Àwọn iyípadà tó bá ẹlẹ á jẹ tí iú àlàkalẹ nìkan.

Àwọn àṣàtúnṣe àwọn àlàkalẹ.

Àṣàtúnṣe	Ìwúlò
public (Ogunlógò)	Àwọn àlàkalẹ gbogbo lẹ lẹ ó
private (Ìkòkò)	Àwọn àlàkalẹ tí ẹẹ nìka lẹ lẹ ó
Protected (idáàbòbò)	Àlàkalà ọwọ àtí tí àwọn ọmọ rẹ lẹ lẹ ó
static (Adágún)	Àlàkalẹ yí jẹ tí gbogbo àwọn ohun ọwọ yí tábí àwọn oníyípadà adágún.a ní láti ẹdà ohun ọwọ ká tó lẹ ó. Àlàkalẹ yí ọ lẹ lẹ àwọn oníyípadà ohun ọwọ àfí àwọn oníyípadà ọwọ
synchronized (ìsìsẹ pàpọ)	Àlàkalẹ tí inú thread (àtòtẹlẹ). Nígba tí a bá pẹ àlàkalẹ yí, a á dèna fún lílò ohun ọwọ, lẹyin ipari isẹ rẹ ohun ọwọ lẹ jẹ lílò.
native	Inú ètòlẹsẹsẹ mì ín nì a tí n kọ àwọn itọsọnà rẹ.

Nígba tí a bá lẹ ọrọ àṣàtúnṣe kankan gbogbo àlàkalẹ ikójopọ (package) ló ní ànḡààní láti lẹ ó.

Ọrọ ànìkànṣe return nì a máa lẹ fí dá isofúnni àbájade padà, tí sì máa n pari ètò náà. A kii ka àwọn itọsọnà tó bá tẹlẹ kún.

Àpẹẹrẹ

```
int add( int a, int b ) {
    return a+b;
}
```

À lẹ lẹ return pẹlú void, èyí tí á tùmọ sí wípé àwọn itọsọnà tí dọpí.

Àlàyé àlàkalẹ main()

olùdàrí ọwọ nì àlàkalẹ yí :

```
public static void main( String aaato[]) {
    .....
}
```

Nígbà tí àlàkalẹ̀ bá dá àtẹ̀ padà a lè ló [] fi kọ ọ́ báyìí :

Àpẹẹrẹ

```
int [ ] isofunni( ) { ..... };  
tàbí int isofunni() { ..... };
```

Ìfíṣowọ́ àwọn ààtò

Nígbà tí ifíṣowọ́ bá jẹ́ ohun ọ̀wọ́, kíi ṣe ohun ọ̀wọ́ ni a máa ń fi ránṣẹ́ àmọ́ itọ́kasí rẹ̀ ni, ti àlàkalẹ̀ ọ̀ lè yí padà, àmọ́ o lè yí ohun ọ̀wọ́ padà pẹ̀lú àlàkalẹ̀.

Nígbà tí a bá fẹ́ ṣowọ́ àwọn ààtò sí àlàkalẹ̀ a ní láti kó wọn sínú ohun ọ̀wọ́ tó ní àwọn àlàkalẹ̀ yí padà wọn.

nígbà tí ohun ọ̀wọ́ kan o bá fi oníyípadà rẹ̀ kan s fi ṣowọ́ sí àlàkalẹ̀ kan m, nńkan méjì ló lè ṣe lẹ̀ :

- Nígbà tí s bá jẹ́ àfidámọ́ ipilẹ̀ isofunni ẹ̀ ni a máa fi ránṣẹ́, kò sì ṣe é ṣe ká yípadà nínú
- Nígbà tí s bá jẹ́ ohun ọ̀wọ́, m lè ló àlàkalẹ̀ ohun ọ̀wọ́ tí a fi ṣowọ́ fi ṣàyípadà ẹ̀.

Ìfiránṣẹ́ iṣẹ́

Ìbèèrè fún iṣẹ́

Ìbèèrè fún iṣẹ́ ni kí a bèèrè kí ohun ọ̀wọ́ pè àlàkalẹ̀ fi ṣiṣẹ́, Báyìí ni a ṣe kọ ọ́:

Orúkọ-ohun-ọ̀wọ́.orúkọ-àlàkalẹ̀(ààtò.....)

Nígbà tí àwọn àlàkalẹ̀ ọ̀ bá ní ààtò a máa fi àkamọ́ sílẹ̀ láì ní nńkankan.

Àsopọ́ àwọn atọ́kasí onípadà àti àlàkalẹ̀

Àpẹẹrẹ

```
System.out.println( “ Káàrọ ” );
```

Àwọn ọ̀wọ́ méjì ni a ló nínú itọ́sọ̀nà yìí : System àti PrintStream

Ọ̀wọ́ System ní oníyípadà out, out sì jẹ́ ohun ọ̀wọ́ PrintStream tó ní àlàkalẹ̀ println().

Àfikún àwọn àlàkalẹ̀

Àfikún àwọn àlàkalẹ̀ máa ń fún wa ni ànfààní láti ṣàlàyé àlàkalẹ̀ tó ní orúkọ kan lónà púpọ́ pẹ̀lú iye àti iyàtò àwọn ààtò. Ètòlẹ́ṣeṣe àkójópọ́ ní máa ń lò èyí tó yẹ tí èyí sì máa mú iròrun bá àṣepọ́ àwọn ọ̀wọ́ àti àwọn atọ́kun.

```
Class Igbejade {  
    public void onkaigbejade( int i ){  
        System.out.println( “ oũka gidi “ + i )  
  
    Public void onkaigbejade( float f ) {  
        System.out.pẹintln( “ ọ̀unkà rere” + f);  
    }  
}
```

}

Kò se é ẹ ká ní àlàkalẹ méjì tí àwọn ààtò wọn.

Àmì àwọn àlàkalẹ àti ipàsedà (polymorphism)

Ó ẹ é ẹ ká fún àwọn àlàkalẹ méjì ní orúkọ kannáà àmọ wọn ní a máa yàtò :

àmi àlàkalẹ ní orúkọ ọwọ, orúkọ àlàkalẹ àti irúfẹ àti iyé ààtò wọn.

Ipàsedà (polymorphism) ní tí ohun ọwọ bá béèrè fún isẹ kí a lè ló àlàkalẹ tó jẹmọ isẹ yẹn.

Èrọ àfoyemọ JVM ní máa ń ẹàkósó àwọn isẹ wònyí.

Àwọn olùṣedá

Léyìn àlàyé àwọn àfidámọ ohun ọwọ a máa ń ló isẹ tí a ń pè ní olùṣedá fi fi àwọn isofúnni ipilẹṣẹ sínú àwọn oníyípadà ohun ọwọ. A máa ń pè isẹ yí nígbà tí a bá máa ẹdà ohun ọwọ kan.

àlàkalẹ yí máa ń ẹṣẹ bíi àwọn èyí tó kù sùgbón kò ní àfidámọ iyípadà bẹẹ náà ní kò sì tún ní ọrọ ànikànse return, a lè ẹlàyé olùṣedé méjì tàbí jù bẹẹ lọ. A lè má ẹlàyé olùṣedá, nígbà yẹn JVM a ló olùṣedá àkùnàyan tí kò ní nṣẹkẹkẹ nínú. Èyí ọ ní wáyé tí olùkétò bá tí ẹlàyé olùṣedá.

1) Olùṣedá iròrùn

Orúkọ olùṣedá yí máa ń jẹ ọkan náà pèlú orúkọ ọwọ.

Àpẹẹrẹ

```
public OwoMi() { ...};
```

2) Àlàyé pèlú isofúnni adágún

Àpẹẹrẹ

```
public OwoMi( int iye ) {  
    onka = 5;  
}
```

3) Àlàyé pèlú àwon ipilẹṣẹ isofúnni a máa lè fi àwọn isofúnni ẹwọ sí olùṣedá.

Àpẹẹrẹ

```
public OwoMi( int iye ) {  
    onka = iye;  
}
```

Olùmúkúrò

A kii ló nínú Java

Àwọn alásopọ

Àkójopọ àwọn isofúnni àti àwọn àlakai máa ń jẹ ká dáàbò bó àwọn ohun èlò ọwọ. Èyí ní a ń pè ní idè (encapsulation). Àlàkalẹ tí kò sí nínú ọwọ ọ lè ló àwọn isofúnni wònyí lálàì ló

àwọn àlàkalẹ̀ abẹnu ti a ní pẹ̀ ni **alásopò**. Àfẹ̀nukò máa jẹ́ kí àwọn alásopò bèrẹ̀ pẹ̀lú get fún kíkà àti set fun kíkọ.

Àpẹẹrẹ

```
private int onka = 13;
public int getOnka() {
    return(onka);
}

Public void SetOnka( int onk ) {
    onka = onk;
}
```

Ìjógún

Ìjógún máa ní fún wa ni ànfààní láti tún àwọn isọfúnni àti àwọn àlàkalẹ̀ ọ̀wọ̀ lò pẹ̀lú idàgbàsókè ẹ.

Pẹ̀lú ìjógún àwọn ohun ọ̀wọ̀ kan lè lò àwọn isọfúnni àti àwọn àlàkalẹ̀ baba ọ̀wọ̀. ọ̀mọ ọ̀wọ̀ lè ẹ̀ idàgbàsókè baba ọ̀wọ̀. ọ̀mọ ọ̀wọ̀ lè sàtúnkọ̀ àwọn àlàkalẹ̀ baba ọ̀wọ̀, a kíí parọ̀ orúkọ àwọn àlàkalẹ̀, àwọn àfidámọ̀ àti àwọn àtò baba ọ̀wọ̀.

Àwọn ọ̀wọ̀ lè máa jógún ara wọn láti okè dé ilẹ̀. Nẹ̀wọ̀ tyí wọn jógún ni baba ọ̀wọ̀, ọ̀wọ̀ tó jógún ni ọ̀wọ̀ abẹ̀. Ọ̀wọ̀ kan lè ní àwọn ọ̀wọ̀ abẹ̀ púpọ̀, àmọ̀ baba ọ̀wọ̀ kan ni ó lè ní. Kò sí ìjógún lónà púpọ̀ nínú Java.

Ọ̀wọ̀ Object ni baba ọ̀wọ̀ ti gbogbo ọ̀wọ̀ Java. Àwọn isọfúnni àti àwọn àlàkalẹ̀ Object ni gbogbo àwọn ọ̀wọ̀ Java lò.

Ìlò Ìjógún

Ọ̀rọ̀ ànikànṣe extends ni a máa lò fún ìjógún. Nígbà tí extends kò bá sí nínú ọ̀wọ̀, ọ̀wọ̀ Object ni á jẹ́ baba ọ̀wọ̀ náà fún ètò àkójọpọ̀.

Nígbà tí a bá fẹ́ lò àlàkalẹ̀ ọ̀wọ̀ baba a máa fí super síwájú ẹ̀, nígbà tí a bá lò olùṣẹ̀dá ọ̀wọ̀ baba ọ̀wọ̀ a máa kọ̀ super(àtò) pẹ̀lú àwọn àtò tó yẹ.

Java ni máa ní sàkósó ibàtan tó wà láàrin ọ̀wọ̀ ọ̀mọ̀ àti ti baba rẹ̀.

Àpẹẹrẹ

```
class Omo extends Baba { .... };
```

Pẹ̀lú Java ọ̀mọ̀ ọ̀wọ̀ ní láti lò olùṣẹ̀dá baba.

Ìlò àwọn ohun ìjógún

Àwọn oníyípadà àti àwọn àlàkalẹ̀ public (ogúnlógò) máa wà bẹ̀, àmọ̀ a ní láti lò àwọn àlàkalẹ̀ tí a jogún fí lò ó.

Tí a bá fẹ́ ní idábòbò àwọn oníyípadà tí a sàlàyé ni private (ikòkò) nínú àwọn ọ̀mọ̀ ọ̀wọ̀ a máa yí àlàyé private sí protected (àábò).

Ìyípadà.

Ìpàpòdà láti ara ìjogún máa sọ̀ idáṣepadà (polymorphism) di ìròrùn

Ìjógún máa ń şàlàyé àdàşé iyípadà àfidámòtí ọmọ dì tí baba:

A lè fí ìtókasi ohun ọwọ ọmọ sínú ìtókasi ohun ọwọ baba.

Àpẹẹẹ : Ọwọ Omose jogún ọwọ Eeyan

Eeyan e = new Eeyan(“Yemi”, “Ade”);

Omose o = new Omose(“Abiodun”, “Tope”);

e = o ;

Objet obj;

obj = o;

Ó şe é şe kí a kọ ìtósónà yìí tí Omose bá jogún Eeyan.

Àpẹẹẹ

Personne[] tab = new Personne[10]

tab[0] = new Personne (<Dupond>, < Jean>)

tab[1] = new Employe (<Durant>, <Julien>, <1000>)

A lè şe àfikún àlàkalẹ tí a jogún àwọn ààtò ni á fun wa ànfààní láti mò èyí tí a máa lò.

Àtúnkọ àlàyé àlàkalẹ tí a jogún

Ọwọ lè jógún àwọn ọwọ púpọ, àmọ Java ò fààyé gbà á, àwọn atókun ni a máa lò.

Atókun (interface) ní àwọn oníyípadà adágún àti àwọn àlàkalẹ tó dàbí tí ọwọ àfiyèmò.

Atókun dàbí àwòşe tí ọwọ lè múlò.

Gbogbo ọwọ tó bá gbà láti múlò láti ní àwọn àlàkalẹ àti àwọn oníyípadà tí a şàlàyé sínú atókun (interface) àwọn ọwọ lè lò atókun púpọ.

Àlàyé àwọn atókun máa ń lò ọrọ ànikànşe interface tí a sì máa lò ó nínú àwọn ọwọ pẹlú ọrọ ànikànşe **implements**.

Atókun ní àdàşe àlàyé pẹlú àfidámò àtúnşe abstract.

Àlàyé àwọn atókun

Public interface orúkọ-atókun [extends orúkọ-atókun1, orúkọ-atókun2,] {

// àwọn ìtósónà, àwọn isofúnni.....

}

Ìmúlò atókun

Àşàtúntò class OwoMi [extends baba Ọwọ] [implements orúkọ-atókun1, orúkọ-atókun2, ...]

{ // àwọn ìtósónà }

Àpẹẹẹ

interface Afihan {
void Afihan() ;

```

    }
    classe Eeyan Implements Afihan {
        public void afihan() {
            System.out.println( " Èèyan ni mi ");
        }
    }

```

```

    Class Moto implements Afihan {
        public void afihan() {
            System.out.println( " Moto ni mi ");
        }
    }

```

Àpẹẹrẹ :

Atókun ti gbogbo ti gbogbo èèyàn máa n múlò.

```

    Interface Eeyan {
        String getOruko();
        String getOruko();
        Date getOjobi();
    }

```

Gbogbo àwọn àlàkalẹ atókun jẹ ti ogúnlọgo (public) àti àfòyèmò(abstract). Àdàṣe àlàyé wọn ni abstract, atókun lè jẹ ti ogúnlọgo tàbí ti àkópò (package).

Nígbà tí atókun bá jẹ ti gbogbogbò, gbogbo àwọn àlàkalẹ rẹ pàápàá máa jẹ ti ogúnlọgo ti a bá tiẹ ṣàlàyé bẹẹ. Àmọ ti ilò ẹ bá jẹ ti package, èyí tó túmọ sí pé atókun àwọn ọwọ ni, àwọn àlàkalẹ sílẹ fún àwọn ọwọ package.

Àwọn oníyípadà adágunti wọn jẹ oníyípadà ọwọ. Àdàṣe àlàyé wọn ni ìṣàtúntò final àti static. gbogbo àwọn ọwọ tó bá máa múlò ní láti ní àlàkalẹ ti a ṣàlàyé ẹ sínú atókun (interface)

Nígbà tí atókun ni kó fún wa ni atókun àwọn àlàkalẹ ti a máa ṣàlàyé nínú ọwọ tó máa múlò ni ọ̀nà ìmúlò.

Àwọn àlàkalẹ tí a ṣàlàyé pèlú ìṣàtúnṣe public nínú atókun public jẹ public ti gbogbo àwọn ọwọ tó béèrè láti ṣàmúlò ẹ máa jogun àwọn àlàkalẹ náà, àwọn ọwọ wònyí láti jẹ àwọn èyí tó lè ṣẹdà ohun ọwọ; wọn sì ní láti ṣàlàyé gbogbo àwọn àlàkalẹ atókun.

Ọwọ kan lè ṣàmúlò atókun púpọ tí á sì jogún ọwọ baba rẹ. Ìmúlò atókun máa ṣàlàyé iyípadà ìmúlò atókun dàbí ijogún ni.

Àwọn ọwọ abẹnu

Àwọn ọwọ abẹnu ni àwọn èyí ti a ṣàlàyé wọn nínú ọwọ mì-ín. Ìṣòrò àwọn ọwọ wònyí ni báwọ ni a ṣe máa ri wọn gbà àti báwọ ni a ṣe máa lò àwọn tó wà nínú ijọ kannáà pèlú inú ọwọ tó wà.

Àpẹẹẹ

```
public class OwoOri {  
    class OwoInu {  
    }  
}
```

A máa n ló àwọn ọwọ abẹnu fún :

- A máa sẹdà ọwọ kan níbi tí á wúlò fún ọwọ mì-ín.
- Sàlàyé àwọn ọwọ irúfẹ onímudọgba (adapter) fún isàkóso àwọn isẹlẹ lóri atókùn aláfojúwò .
- Fún àlàyé àwọn àlákálẹ tí a n pè ni callback (ipèpadà)

Ó sée sẹ kí a kì àwọn ọwọ abẹnu sínú ara wọn. kò níí iyé kan pátó àwọn ọwọ abẹnu tí a lè kí bọnu ara wọn. Àmọ fún ẹrọ ètò isisẹ tí àwọn orúkọ fáílì ẹ .class kò gbédọ jù gígùn kan lọ. Nígba àwọn ọwọ bá wọnú ara wọn, à ò lè fún ọwọ abẹnu ní orúkọ ọwọ okè.

Àpẹẹẹ

```
public class OwoOri6 {  
    class OwoAbenu1 {  
        class OwoAbenu2 {  
            class OwoAbenu3 {  
            }  
        }  
    }  
}
```

Nígba tí a bá máa ló ọwọ abẹnu, a máa kókó kọ ọwọ oẹúkọ ọwọ tó wà lókè tí àmì ojú a tẹlé tí orúkọ ọwọ abẹnu á pari ẹ. Àmọ kii sẹ orúkọ yìí ní tí fáílì itọsọna.

Oẹúkọ fáílì itọsọna ètò àkójopọ máa n yípadà, kí idàpọ máa lè wà pẹlú àwọn orúkọ mì-ín, a máa parọ àmì ojú pẹlú lẹta \$.

Àpẹẹẹ

```
OwoOri6$ OwoAbenu1$ OwoAbenu2$ OwoAbenu3.class  
OwoOri6$ OwoAbenu1$ OwoAbenu2$.class  
OwoOri6$ OwoAbenu1.class  
OwoOri6.class
```

Àwọn atókùn (EvenListener)

Àwọn atókùn aláfojúwò máa n dáhùn sí ibèèrè àwọn olùmúlò.

Àwọn atókùn EvenListener (onígbó-ohu-ìṣẹ̀lẹ̀) ni máa ṣàkóso àwọn ibèèrè àwọn olùmúlò lórí àwọn èyà èrọ kòòkan : àwọn EvenListener :

- ActionListener (ìgbó ìṣẹ̀) : klik eku, itèsílẹ̀ bọ̀tínì iwọ̀lẹ̀ (Enter)...
- ItemListener (ìgbó nńkan) : ilò fún àwọn àtòkọ̀ tàbí fún àpótí adáẹ̀i yíyàn.
- MouseMotionListener (ìṣẹ̀lẹ̀ eku) : Ìṣẹ̀lẹ̀ àjẹmọ̀ eku.
- WindowListener (ìgbó fẹ̀rèsẹ̀) : Ìṣẹ̀lẹ̀ àjẹmọ̀ fẹ̀rèsẹ̀.

Nígbà tí a bá atókùn (onígbó-ohun-ìṣẹ̀lẹ̀) lò, a máa ṣàfikún kóòdù púpò :

- 1) Ímúlò àkópò ọ̀wọ̀ java.awt.event

Àpẹẹrẹ

```
import java.awt.event.*
```

- 2) Ọ̀wọ̀ ìgbó á ṣàlàyé pé òun máa lò ọ̀kan tàbí méjì nínú àwọn àlákálẹ̀ atókùn ìgbó.

Àpẹẹrẹ

```
public class Ipeise extends Fram implements ActionListener {
```

Pèlú atókùn púpò :

```
public class Ipeise2 extends Applet implements ActionListener, MouseListener {
```

- 3) Ìpẹ̀ àlákálẹ̀ addXXX() fí Sàfipamọ̀ ohun ọ̀wọ̀ tí á ṣàkóso ìṣẹ̀lẹ̀ èrọ.

A máa ṣàtòpọ̀ èyá yíi kó báa lè wà létígbó ìṣẹ̀lẹ̀ láti ọ̀dọ̀ olùmúlò.

Àpẹẹrẹ

```
Button b = new Button( “ bọ̀tínì”);
```

```
b.addActionListener( this );
```

Àwọn itọ̀sọ̀nà wọ̀nyíi ṣẹ́dà bọ̀tínì b tó sì pè àlákálẹ̀ addActionner(). Àlákálẹ̀ yíi a wáá ṣàlàyé ohun ọ̀wọ̀ ọ̀wọ̀ tí á ṣàkóso ìṣẹ̀lẹ̀ irúfẹ̀ ActionListener tí bọ̀tínì.

Ọ̀wọ̀ yíi ní láti ṣàmúlò atókùn irúfẹ̀ EventListener tó tọ. Àpẹẹrẹ yíi ní itọ̀sọ̀nà this tó túmọ̀ sí pé ọ̀wọ̀ tí a n ló lówọ̀ ní á gbà ìṣẹ̀lẹ̀ tí á sì ṣàkóso rẹ. Ìṣẹ̀lẹ̀ olùmúlò kan tí èyà èrọ kan wà ní étígbó máa pè àlákálẹ̀ kan tó wà nínú ọ̀wọ̀ tí á dáhùn lésẹ̀késẹ̀.

Pèlú àpẹẹrẹ yíi àlákálẹ̀ ní láti wà nínú ọ̀wọ̀ kannáà pèlú ohun ọ̀wọ̀ yíi.

À lè lò ọ̀wọ̀ mì-ín fí, nígbà yẹn a máa ṣàlàyé ohun ọ̀wọ̀ yíi bíi ààtò.

Ìṣàmúlò àwọn àlákálẹ̀ atókùn

Èyà étígbó èrọ kòòkan ní àwọn àlákálẹ̀ tí a máa pè tí àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ bá wáyé, bíi àpẹẹrẹ atókùn ActionListener fí ìṣẹ̀lẹ̀ ráńsẹ̀ sí ọ̀wọ̀ tí a pè ní actionPerformed().

Àpẹẹrẹ

```

public void actionPerformed( ActionEvent evt ){
    // àwọn itọsọna
};

```

Fi mó àtọdọ èyà tí iṣẹlẹ tí wáyé a máa lò àlálakẹ̀ actionPerformed() ti ohun ọwọ̀ iṣowó. Àlálakẹ̀ getSource() máa fún wa ni ohun ọwọ̀ tó wà lẹyìn iṣẹlẹ̀ yí. Alálakẹ̀ yíi ẹ́ é gbójúlé jù ti atẹ̀yìn wa lọ.

Àpẹẹrẹ

```

Button b = new Button(« bouton »);
...
void public actionPerformed(ActionEvent evt) {

    Object ibi = evt.getSource();
    if (ibi == b)                                // nńka ti a máa ẹ́
}

```

Àpẹẹrẹ

```

import java.awt.*;
import java.awt.event.*;
public class AppletAction extends Frame implements ActionListener{

    public AppletAction() {
        super();
        setTitle(" Titre de la Fenetre ");
        setSize(300, 150);
        setLayout(new FlowLayout());
        Button b1 = new Button("A");
        add(b1);
        b1.addActionListener(this);
        Button b2 = new Button("B");
        add(b2);
        b2.addActionListener(this);
        Button b3 = new Button("C");
        add(b3);
        b3.addActionListener(this);
        pack();
        setVisible (true);
    }

    public void actionPerformed(ActionEvent evt) {
        String composant = evt.getActionCommand();
        System.out.println("Action sur le composant : " + composant);
    }

    public static void main (String[] args) {
        new AppletAction();
    }
}

```

```
}
```

Atókùn itemListener

Atókùn yìí máa jẹ ká fèsì fún ìṣẹ̀lẹ̀ lórí àwọn àpótí adárí yíyàn, àlákálẹ̀ addItemListener() tó wà létígbo.

```
Checkbox cb = new checkbox(" iyan ", true );  
cb.addItemListener(this);
```

Àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ ní àlákálẹ̀ itemStateChanged() ti a máa dúró dè ìṣẹ̀lẹ̀ irúfẹ̀ ItemEvent bíi ààtò. Nígbà ti a bá mò àpótí tí a yàn a máa lò getStateChange() pèlú ohun adágún ItemEvent.SELECTED tàbí ItemEvent.DESELECTED.

```
import java.applet.*;  
import java.awt.*;  
import java.awt.event.*;  
public class AppletItem extends Frame implements ItemListener{  
    public AppletItem() {  
        super();  
        setTitle(" Titre de la Fenetre ");  
        setSize(300, 150);  
        Checkbox cb = new Checkbox("choix 1", true);  
        cb.addItemListener(this);  
        add(cb);  
        setVisible (true);  
    }  
    public void itemStateChanged(ItemEvent item) {  
        int status = item.getStateChange();  
        if (status == ItemEvent.SELECTED)  
            System.out.println("choix selectionne");  
        else  
            System.out.println("choix non selectionne");  
    }  
    public static void main (String[] args) {  
        new AppletItem();  
    }  
}
```

Nígba tí a bá fẹ̀ mò ohun ọ̀wọ́ tó dá ̀ìṣẹ̀lẹ̀ yíí sílẹ̀ a máa ló àlákálẹ̀ getItem() :

```
import java.awt.*;
import java.awt.event.*;
public class AppletTtem1 extends Frame implements ItemListener {

    public AppletTtem1() {
        super();
        setTitle(" Titre de la Fenetre ");
        setSize(300, 150);
        setLayout(new FlowLayout());
        Choice c = new Choice();
        c.add("choix 1");
        c.add("choix 2");
        c.add("choix 3");
        c.addItemListener(this);
        add(c);
        setVisible (true);
        addWindowListener (new FermerFenetre());
    }
    public void itemStateChanged(ItemEvent item) {
        Object obj = item.getItem();
        String selection = (String)obj;
        System.out.println("choix : "+selection);
    }
    public static void main (String[] args) {
        new AppletTtem1();
    }
}
```

Àpótí adárí yíyàn púpò

Atókùn TextListener

Atókùn yíí ní máa létígbọ̀ ọ̀rọ̀ tí a ń kọ̀. Àlákálẹ̀ addTextListener() ní máa ń gbà gbọ̀ ̀ìṣẹ̀lẹ̀ tí á fún ohun ọ̀wọ́ kan ní ànǹfààní láti ̀ṣàkóso ̀ìṣẹ̀lẹ̀ náà, àlákálẹ̀ TextValueChanged() ní máa ń ̀ṣàtúnṣe ọ̀rọ̀ náà.

Àpẹẹrẹ

```
public class AppletText extends Frame implements TextListener {
    public AppletText() {
        super();
        setTitle(" Titre de la Fenetre ");
        setSize(300, 150);
        setLayout(new FlowLayout());

        TextField t = new TextField("");
    }
}
```

```

        t.addTextListener(this);
        add(t);
        setVisible (true);
        addWindowListener (new FermerFenetre());
    }

    public void textValueChanged(TextEvent txt) {
        Object source = txt.getSource();
        System.out.println("saisi = "+((TextField)source).getText());
    }

    public static void main (String[] args) {
        new AppletText();
    }
}

```

Atókùn MouseMotionListener

Àlàkalẹ MouseMotionListener ni fún wa ni ànfààní láti şákóso àwọn işẹlẹ ti máa n wáyé láti alòbò eku, àlàkalẹ, mouseDragged() àti mouseMoved() ni máa n pè.

```

import java.awt.*;
import java.awt.event.*;
public class AppletMouse extends Frame implements MouseListener {
    int nbClick = 0;

    public AppletMouse() {
        super();
        setTitle(" Titre de la Fenetre ");
        setSize(400, 250);
        setLayout(new FlowLayout());
        this.addMouseListener(this);
        setVisible (true);
        addWindowListener (new FermerFenetre());
    }

    public void mouseClicked(MouseEvent e) {
        nbClick++;
        repaint();
    }

    public void mouseEntered(MouseEvent e) {}
    public void mouseExited(MouseEvent e) {}
    public void mousePressed(MouseEvent e) {}
    public void mouseReleased(MouseEvent e) {}

    public void paint(Graphics g) {
        super.paint(g);

        g.drawString("Nombre de clics : "+nbClick,10,10);
    }
}

```

```

        public static void main (String[] args) {
            new AppletMouse();
        }
    }

```

Atókùn MouseListener

Atókùn yíí ni a máa ń lò fún ìgbò àwọn klik eku. Àwọn àlákálẹ̀ ti a máa ń lò ni wònyíí;

- public void mouseClicked (MouseEvent e); Ìṣẹ̀lẹ̀ klik eku.
- public void mousePressed (MouseEvent e); Ìtẹ̀sílẹ̀ klik eku.
- public void mouseRelease (MouseEvent e); Ìtúsílẹ̀ klik eku.
- public void mouseEntered (MouseEvent e); Ìwò àgbegbe ìtọ́ka eku.
- public void mouseExited (MouseEvent e); Ìjáde àgbegbe ìtọ́ka eku.

Àpẹẹrẹ

```

import java.awt.*;
import java.awt.event.*;
public class AppletMouse extends Frame implements MouseListener {
    int nbClick = 0;

    public AppletMouse() {
        super();
        setTitle(" Titre de la Fenetre ");
        setSize(400, 250);
        setLayout(new FlowLayout());
        this.addMouseListener(this);
        setVisible (true);
        addWindowListener (new FermerFenetre());
    }

    public void mouseClicked(MouseEvent e) {
        nbClick++;
        repaint();
    }

    public void mouseEntered(MouseEvent e) {}
    public void mouseExited(MouseEvent e) {}
    public void mousePressed(MouseEvent e) {}
    public void mouseReleased(MouseEvent e) {}

    public void paint(Graphics g) {
        super.paint(g);

        g.drawString("Nombre de clics : "+nbClick,10,10);
    }

    public static void main (String[] args) {
        new AppletMouse();
    }
}

```

```
}
```

```
}
```

Ọwọ́ tó bá fẹ́ ṣàmúlò atókùn yìí ní láti ṣàlàyé àwọn àlákálẹ̀ márùn ún wònyìí, tí a bá fẹ́ lò gbogbo àwọn àlákálẹ̀ ọwọ́ tí a á jọgun ọwọ́ MouseAdapter, ọwọ́ yìí fún wa ni àhààní ìmúlò atókùn MouseListener.

Àpẹẹrẹ

```
class AkosoKlik extends MouseAdapter {  
    public void mousePressed ( MouseEvent e ) {  
        // àwọn atókùn  
    }  
}
```

Atókùn MouseListener

Atókùn yìí ni mágá n gbọ́ klik eku, àwọn àlákálẹ̀ atókùn náà ni :

- public void mouseClicked(MouseEvent e);
- public void mousePressed(MouseEvent e);
- public void mouseReleased(MouseEvent e);
- public void mouseEntered(MouseEvent e);
- public void mouseExited(MouseEvent e);

Àpẹẹrẹ

```
class AkosoKlik extends MouseAdater {  
    public void mousePressed ( MouseEvent e ) {  
        // àwọn itósónà  
    }  
}
```

Atókùn WindowListener

Atókùn yìí ni mágá n jẹ́ kí fẹ́rémù ṣàkóso àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ tó bá wáyé. Àtókùn wònyìí ní í

- public void windowOpened(WindowEvent e)
- public void windowClosing(WindowEvent e)
- public void windowClosed(WindowEvent e)
- public void windowIconified(WindowEvent e)
- public void windowDeinconified(WindowEvent e)
- public void windowActivated(WindowEvent e)
- public void windowDeactivated(WindowEvent e)

A mágá pè windowsClosing fí tì fèrèsé, a mágá pè é lẹ́yìn tí a bá tì fèrèsé. A mágá lò tì itì fèrèsé kíi ṣe ìpari ètòlẹ́ṣẹ́ṣẹ́.

Àpẹẹrẹ

```
import java.awt.event.*
class IsakosoFerefe extends WindowAdapter {
    public void windowClosing ( WindowEvent e ) {
        System.exit(0);
    }
}
```

Ọwọ tó bá fẹ sẹmúlò atókùn yìí ní láti şàlàyé àwọn àlàkalẹ márùn-ún wònyíí, nígbà tí a ọ bá fẹ şàlàyé gbogbo àwọn àlàkalẹ náà ọwọ wa lẹ jógún ọwọ MouseAdapter tí a sì fún wa ni ànfààní láti şàlàyé àlàkalẹ tí a máa lò nikan.

Àpẹẹrẹ

```
class AkosoKlik extends MouseAdater {
    public void mousePressed ( MouseEvent e ) {
        // àwọn itósónà
    }
}
```

Ọwọ Thread (Àtẹlẹnlẹlẹ)

Ètòlẹsẹsẹ ijìnlẹ iṣeṣiṣe tí ọde oníí máa ń fàyé gbà wa kí àwọn ètò púpọ máa ṣiṣe pọ : nígbà tí ètò kan bá ń ṣiṣe lórí ojú kan, a lẹ máa lò ètò kejì fí tẹwé jáde, a á sì tún máa lò ètò kẹta fí ka méèlì. Pípàsẹ ps ti UNIX ni a máa ń lò fí sẹdà ètò, tàbí oníṣàkósó iṣe Windows ni a máa ń lò fí Sàfihàn àwọn ètò.

Àwọn ètòlẹsẹsẹ máa bèrẹ iṣe tí àsìkò wọn bá tó, ètò kan ní máa ń lò àwọn ẹrọ iṣiṣe àti ẹrọ iránti kónpútà nígbà kan. Àwọn ètò tókù máa dúró dé àsìkò tíwọn àfí èyí tí ń dúró dé ohun èlò iṣiṣe. Èyí tùmọ sí pé a lẹ kọ ètòlẹsẹsẹ lònà èyá tó pọ tí àwọn èyá yẹn máa wa ṣiṣe pọ, èyí tó tùmọ sí pé àwọn èyá ètò púpọ máa pín ẹrọ iṣiṣe kónpútà lò ni àwọn nígbà tó bá kàn wọn. Àwọn iṣe ètò lẹ sàmúdógba láàrin ara wọn, wọn lẹ máa pín àwọn

isofúnni láàrin ara wọn bèè ni wọn lè máa fi àwọn isofúnni ránsé sí ara wọn.
 Bí àpẹẹrẹ Thread ni a máa lò fi kọ àwọn ètò àwòrán abẹmí. Àwòrán kòòkan jẹ ètòlèsẹsẹ kan ti a máa gbà ilò ẹ̀. Àrọ̀ ọ̀ṣiṣẹ̀ kónpútà tó bá kàn án.
 Ọ̀ṣákósó ọ̀pín ẹ̀rọ̀ ọ̀ṣiṣẹ̀ láàrin àwọn ẹ̀yà ètò wà lówó ẹ̀rọ̀ afiyémù Java (JVM). Kíi ẹ̀ olùkọ̀ ètò ni máa n kọ ọ̀pín ẹ̀rọ̀ ọ̀ṣiṣẹ̀

Thread

Ọ̀wó Thread ní àwọn àlákálẹ̀ tí fi ọ̀ṣákósó àwọn ohun ọ̀wó rẹ̀ láti.

- Sẹ́dà àwọn ọ̀wó
- Sàyípadà ààyè ọ̀mọ̀ ọ̀wó nínú itò atẹ̀lẹ́ntẹ̀lẹ̀, sàlàyè ààyè ẹ̀yìn tàbí ti wájú, pẹ̀lú nọ́mba ààrin tó jẹ̀ ti àkùná.

A lè fún thread ni orúkọ, a le fi síṣẹ̀, à lè dá iṣẹ̀ dúró, a lè pà á rẹ̀, a lè dádúro fún igbà kan. Àwọn àlákálẹ̀ tí a máa lò ni wònyí :

- Static int MAX-PRIORITY : ààyè iwọ̀ṣẹ̀ gíga
- Static int MIN-PRIORITY : kẹ́kẹ́rẹ̀
- Static NOR-PRIORITY : àkùná
- Thread (Runnable t) : Máa sẹ́dà thread tí a sì lò àlákálẹ̀ run()
- void setName (String) : máa sàlàyè orúkọ thread.
- void getName(): máa fún wa ni orúkọ Thread
- void setPriority (int): Fi sẹ̀ sàyípadà itò ààyè nínú
- static Thread CurrentThread() : máa tọ́ka sí Thread tó wà lénú iṣẹ̀.
- static void sleep (long n) : máa dá ètò dúró fún igbà kan.
- static void int activeCount: iyé thread ọ̀jọ̀ kan
- static int enumerate (Thread[] tabThread): máa kọ̀ sínú àtẹ̀ àwọn Thread tí n ọ̀ṣiṣẹ̀.
- void start(): Ẹ̀rọ̀ afiyémù Java máa pè àlákálẹ̀ run() thread.
- run() : máa pè àlákálẹ̀ run()
- suspend() : máa dá thread dúró
- resume() : máa fi thread síṣẹ̀ padà
- void destroy() : máa pa thread rẹ̀
- void join() : máa dúró dé ọ̀pín thread.
- String toString(): máa fún wa ni àhàfààní láti kọ̀ afidámọ̀ Thread.

Ọ̀nà kúní àti sẹ́dà Thread (ọ̀nà ọ̀jọ̀gun ọ̀wó Thread)

Ọ̀mọ̀ ọ̀wó kan C1 lè jọ̀gun ọ̀wó Thread tí a sì sàtúnkọ̀ àlákálẹ̀ run() Thread.

A lè sẹ́dà ohun ọ̀wó objC1 tí a sì máa fi ọ̀mọ̀ ọ̀wó sí iṣẹ̀ pẹ̀lú àlákálẹ̀ start() baba ọ̀wó Thread. Àlákálẹ̀ start() máa pè run() ti ọ̀mọ̀ ọ̀wó C1.

Àpẹẹrẹ

```

Class extends Thread {

    public void run() {

    }

}

```

```

Class PP {
    public static void main( String[] args ) {

        C1 objC1 = new C1();
        objC1.start();
    }
}

```

Tàbí

Ọ̀nà kejì àtí sẹ̀dà Thread (àmúlò atókùn Runnable) ọ̀wọ̀ C2 lẹ̀ sẹ̀múlò atókùn Runnable ti a sàlàyé àwòṣe àlákàlẹ̀ run() ti ọ̀wọ̀ C2 máa sàtúnkọ ẹ. Ohun ọ̀wọ̀ objC2 ti C2 ti a lẹ̀ fi sọwọ̀ sí olùsẹ̀dà ọ̀wọ̀ Thread tí a sẹ̀dà ohun ọ̀wọ̀ ìṣìṣẹ́ irúfẹ́ Thread. Tí ọ̀wọ̀ C2 bá tún jógun ọ̀wọ̀ mìn ín, ọ̀nà yìí nìkan ni lẹ̀ ló nítorí pé ọ̀wọ̀ kan ò lẹ̀ jógun ọ̀wọ̀ kejì.

```

Class C2 implements Runnable {

    public void run() {
        //atúnkọ run()
    }

} // class C2

```

```

Class PP {
    public static void main ( String[] args ) {
        C2 objC2 = new C2();
        Thread tache = new Thread ( objC2 );
        tache.start();
    }
}

```

Tàbí tí a bá fi Thread sí ìṣẹ́ nínú olùsẹ̀dà ohun ọ̀wọ̀.

```

Class C2 implements Runnable {
    C2() {
        new Thread(this).start();
    }
} // class C2

```

```

class PP {
    public static void main( String[] args ) {
    }
}

```

```

        C2 objC2 = new C2();
    }
}

```

Nígbà tí àlàkalẹ̀ bá dá àtẹ̀ padà a lè ló [] fi kọ ọ́ báyìí :

Àpẹẹrẹ

```

        int [ ] isofunni( ) { ..... };
tàbí    int isofunni() { ..... };

```

Ìfìṣowọ́ àwọn ààtò

Nígbà tí ifiṣowọ́ bá jẹ́ ohun ọwọ́, kii ṣe ohun ọwọ́ ni a máa ń fi ránṣẹ́ àmọ́ itọ́kasí rẹ̀ ni, ti àlàkalẹ̀ ọ̀ lè yí padà, àmọ́ o lè yí ohun ọwọ́ padà pẹ̀lú àlàkalẹ̀.

Nígbà tí a bá fẹ́ ṣowọ́ àwọn ààtò sí àlàkalẹ̀ a ní láti kó wọn sínú ohun ọwọ́ tó ní àwọn àlàkalẹ̀ iyí padà wọn.

nígbà tí ohun ọwọ́ kan o bá fi oníyípadà rẹ̀ kan s fi ṣowọ́ sí àlàkalẹ̀ kan m, nńkan méjì ló lè ṣelẹ̀ :

- Nígbà tí s bá jẹ́ àfidámọ́ ipilẹ̀ isofunni ẹ̀ ni a máa fi ránṣẹ́, kò sì ṣe é ṣe ká yípadà nínú m
- Nígbà tí s bá jẹ́ ohun ọwọ́, m lè ló àlàkalẹ̀ ohun ọwọ́ tí a fi ṣowọ́ fi sàyípadà ẹ̀.

/*Ìfiránṣẹ́ iṣẹ́

Ìbèèrè fún iṣẹ́

Ìbèèrè fún iṣẹ́ ni kí a bèèrè kí ohun ọwọ́ pè àlàkalẹ̀ fi ṣiṣẹ́, Báyìí ni a ṣe kọ ọ́:

Orúkọ-ohun-ọwọ́.orúkọ-àlàkalẹ̀(ààtò.....)

Nígbà tí àwọn àlàkalẹ̀ ọ̀ bá ní ààtò a máa fi àkamọ́ sílẹ̀ láì ní nńkankan.

Àsopọ́ àwọn atọ́kasí onípadà àti àlàkalẹ̀

Àpẹẹrẹ

System.out.println(“ Kààrọ́ “) ;

Àwọn ọwọ́ méjì ni a ló nínú itọ́sọ̀nà yìí : System àti PrintStream

Ọwọ́ System ní oníyípadà out, out sì jẹ́ ohun ọwọ́ PrintStream tó ní àlàkalẹ̀ println().

Àfikún àwọn àlàkalẹ̀

Àfikún àwọn àlàkalẹ̀ máa ń fún wa ni àhàfààní láti ṣàlàyé àlàkalẹ̀ tó ní orúkọ kan lónà púpọ́ pẹ̀lú iyé àti iyàtò àwọn ààtò. Ètòlẹ́ṣeṣeṣe àkójópọ́ ní máa ń ló èyí tó yẹ tí èyí sì máa mú irọrun bá àṣepọ́ àwọn ọwọ́ àti àwọn atọ́kun.

```
Class Igbejade {  
    public void onkaigbejade( int i ){  
        System.out.println( “ oũka gidi “ + i )  
  
        Public void onkaigbejade( float f ) {  
            System.out.pęintln( “ òũnkà rere” + f);  
  
        }  
    }
```

Kò ęe é ęe ká ní àlàkalẹ méjì ti àwọn ààtò wọn */